

NR. 11 (219)
19 octombrie 2012

Fondat în 1999

PUBlicație A ACADEMIEI DE STUDII ECONOMICE DIN MOLDOVA ȘI A ASOCIAȚIEI ECONOMIȘTILOR

Curierul Economic

De Ziua Profesorului, la ASEM a plouat cu premii

Ziua Internațională a Profesorului a fost celebrată la ASEM așa cum se cuvine. Tradițional, anul acesta la fel s-au acordat premii celor mai buni profesori de la toate facultățile. Aceștia au primit câte un buchet de flori, diploma de onoare și inevitabil...ceva bănuți.

Printre premiați se află: Alexandru Tighineanu, Economie Generală și Drept, Boris Chistruga de la facultatea REI, Ludmila Stihii de la Business și Administrarea Afacerilor, Ludmila Grabarovschi, facultatea Contabilitate, Anatol Gonodogă de la Cibernetică, Eugenia Bușmăchiiu, facultatea Finanțe și Mariana Corcodel de la Colegiu Național de Comerț din Chișinău.

Rectorul ASEM, Grigore Belostecinic le-a urat noi realizări și multă răbdare. La rândul lor, profesorii au mulțumit pentru premii și s-au arătat surprinși de alegere. Emoționați, aceștia au pozat cu rectorul, pentru ca evenimentul să rămână și în arhiva Academiei, nu doar în memorie.

Dacă ar fi să comparăm salariile „frumoase” a profesorilor din Moldova și cei din alte state europene, diferența nu ne-ar bucura. Astfel, în Danemarca, salariul unui profesor ajunge până la 5100 EU pe lună, în Marea Britanie – 3900 EU pe lună, Finlanda – 3700 EU pe lună, Elveția – 2500 EU pe lună. Profesorii din Moldova sunt printre cei mai puțin plătiți din Comunitatea Statelor Independente și Uniunea Europeană. Salariul mediu al unui profesor din Moldova este în jur de 200 EU pe lună.

În întreaga lume, ziua de 5 octombrie, este dedicată personalului didactic. Sărbătoarea a fost instituită de UNESCO în anul 1994.

Corina MOROZAN

De Ziua lucrătorilor din sistemul de învățământ

Prim-ministrul Vlad Filat a participat, pe 5 octombrie, la festivitatea dedicată Zilei lucrătorilor din sistemul de învățământ, informează Direcția comunicare și relații cu presa a Guvernului. Evenimentul, care s-a desfășurat la Palatul Național „Nicolae Sulac” din capitală, a întrunit profesori și educatori din întreaga republică.

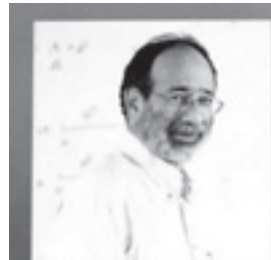
În discursul său, Prim-ministrul a exprimat sincere felicitări și cuvinte de recunoștință profundă pentru munca pe care o depun toți cei care activează în domeniul învățământului din Republica Moldova. „Este un privilegiu să mă aflu astăzi în fața dumneavoastră. Voi sintetiza oamenii care determinați viitorul Moldovei. Alături de părinți, voi sintetiza cei care creați următoarea generație, cetățeni ai Republicii Moldova. Pentru munca dificilă, pentru dedicație, ambiția pentru țara și copiii noștri - vreau să vă mulțumesc mult!”, a declarat Vlad Filat. Premierul a reiterat obiectivul Guvernului privind edificarea

unui sistem educațional modern în țara noastră, pentru a construi o țară unde fiecare generație nouă de cetățeni să se bucure de oportunități mai mari, de libertate și prosperitate.

La rândul său, ministrul Educației, Maia Sandu, a menționat că profesorilor de astăzi le revine o responsabilitate enormă de a educa și instrui generațiile care vor trebui să facă față rigorilor viitorului. Ministrul Educației a îndemnat colegii să aplice metode inovative de predare, astfel încât copiii de astăzi să crească oameni creativi și întreprinzători, iar sistemul educațional să se dezvolte în unul modern și eficient.

Piețele amorale și premiul Nobel pentru economie 2012

Premiul Nobel pentru economie revine anul acesta unor profesori americani. Juriul scandinav i-a distins pe profesorii Alvin Roth și pe decanul de vârstă Lloyd Shapely. Cel din urmă, în vârstă de 89 de ani, este un mare teoretician al jocurilor. Nimic din lumea relațiilor ludice nu-i este străin profesorului Shapley.

Alvin E. Roth
Harvard University, Cambridge, MA, USA and Harvard Business School, Boston, MA, USA

Lloyd S. Shapley
University of California, Los Angeles, CA, USA

El, și mai tânărul său coleg, născut în 1951, care predă la Harvard Business School din Massachusetts, s-au ocupat cu succes de o problemă cheie a economiei, în care au devenit veritabili pionieri, în speță de asocierea optimă a unor agenți diverși.

Cei doi economiști, care au lucrat independent unul de altul au demonstrat, conform cunoșcătorilor, că, în sfera lor de activitate, banii nu sunt chiar totul. Ambii profesori americani au avut contribuții decisive la ceea ce Academia Regală de Științe din Suedia a numit „teoria alocărilor stabile și practica designului de piață”.

Omul practic s-a dovedit a fi Alvin Roth. El va încasa jumătate din suma de 1,2 milioane de dolari cu care e dotat premiul Nobel pentru economie, un premiu creat în 1969, singurul

ce nu se bazează direct pe dorințele profesorului Alfred Nobel. Specialistul american de la Harvard Business School a abordat o problemă cu amplu impact moral. Cea a piețelor interzise, tabuizate, marginalizate, snobate, ori evitate din rațiuni etice.

Roth a scris în acest domeniu o lucrare celebră, evocată de Suddeutsche Zeitung și de alte ziare occidentale, care se ocupă de decernarea premiului Nobel pentru economie.

Economistul american a studiat în context, între altele, nevoile consumatorilor de carne de câine ori ale amatorilor „aruncatului de pitici”, în spectacolele de circ, sau de bălci. Această îndeletnicire trece drept imorală, relevă cotidianul german de stânga, Suddeutsche Zeitung, care se ocupă de lucrarea lui Roth, întrucât mulți sunt de părere că ar încăl-

ca demnitatea oamenilor de statură mică. Or, nu puțini dintre ei își câștigă astfel pâinea și au protestat vehement împotriva interdicției aruncărilor de pitici.

În timp ce Shapely a rămas în limitele teoriei, Roth e departe de a se fi rezumat la necesitățile practice ale celor scunzi. Laureatul american al premiului Nobel pentru economie a creat o sumedenie de piețe în care banii nu înseamnă nimic sau mai nimic. De pildă o bursă de schimb a căutărilor de rinichi donați, respectiv a donatorilor. Sau alta care-i distribuie pe elevii din New York la școlile care li se potrivesc. Nu e defel puțin lucru să stabilești regulile „de joc” ale acestor burse nepeuniare astfel, încât înșelăciunea și manipularea lor să nu fie răsplătită, ci, practic, exclusă.

Sursă: www.dw.de

Vlad Filat: "Cei care nu pot sau nu doresc să facă reforme în educație este judicios să plece"

Prim-ministrul Vlad Filat a avut, pe 9 octombrie, o ședință cu colectivul Ministerului Educației, a relatat Direcția comunicare și relații cu presa a Guvernului. În cadrul ședinței s-a discutat despre planurile pe termen scurt, mediu și lung ale Ministerului Educației, acțiunile care urmează să fie întreprinse de instituție în regim de urgență și carențele care există.

În debutul ședinței, Vlad Filat a spus că a solicitat această întrevvedere, deoarece, la 3 ani de când ocupă funcția de Prim-ministru al R. Moldova, acest domeniu, care a fost desemnat drept prioritar în activitatea Guvernului, continuă să fie unul care se confruntă cu mai multe probleme.

La rîndul său, ministra Educației, Maia Sandu, a spus că își dorește o discuție sinceră și deschisă despre reformele care se fac în domeniul educației, dar și modul în care este administrat bugetul instituției pe care o conduce. "Ministerul Educației are un buget enorm - de 1 miliard de lei, ceea ce înseamnă și o mare responsabilitate pentru noi", a precizat ministra. Maia Sandu a mulțumit Premierului și Guvernului pentru faptul că domeniul educației a fost desemnat drept prioritate și a dat asigurări că Ministerul pe care-l conduce este implicat profund în implementarea reformelor. Ministra s-a referit la procesele care au loc în domeniul educației, menționând că Ministerul și-a propus să îmbunătățească curricula de studiu, cadrele didactice să fie mai bine pregătite, în procesul educativ să fie utilizate tehnologiile informaționale, iar banii publici să fie utilizați mai eficient. "O economie poate fi puternică doar

dacă are la bază buni profesioniști și noi vom munci în această direcție. De asemenea, deja muncim asupra organizării sesiunilor de BAC pentru anul 2013, studiind experiența anilor precedenți", a specificat Maia Sandu. Ministra a precizat că o prioritate în activitatea pe care o desfășoară este combaterea corupției. "Ne dorim o monitorizare strictă a cazurilor de corupție. Pentru moment, studiem modul în care am putea instituționaliza un mecanism de transparentizare a plăților neoficiale, care cunoaștem că se fac", a precizat Maia Sandu.

Premierul Vlad Filat a spus că problemele care există în domeniul educației în mare parte se datorează lipsei unei abordări sistemice. "Pînă cînd nu vom avea o foaie de parcurs, care să conțină prioritățile Ministerului, acțiuni concrete care să ducă la realizarea acestora, termene fixe de implementare și o monitorizare strictă, problemele vor mai persista. De aceea, solicit, în regim de urgență, să fie elaborată această foaie de parcurs", a spus Premierul. Vlad Filat s-a arătat nemulțumit de modul în care se desfășoară procesul de acreditare a cadrelor didactice, dar și de modul de repartizare a orelor între profesori. "Cunoaștem modul în care se desfășoară procesul de acreditare

- cu masa plină și plicuri. De asemenea, procesul de repartizare a orelor este subiectiv, exclusiv la latitudinea directorilor instituțiilor de învățămînt. De aceea, nu este suficient ca noi să oferim tinerilor pedagogi suport financiar și loc de trai, trebuie să vedem și modul în care sînt ei încadrați în cîmpul muncii", a precizat Vlad Filat. Prim-ministrul s-a arătat nemulțumit de modul în care în ultimii ani au fost efectuate achizițiile publice de către Ministerul Educației. "Din bugetul Ministerului de 1 miliard de lei, 82 de milioane de lei au fost direcționați pentru diferite achiziții. Urmare a investigației efectuate în acest domeniu au apărut mai multe semne

de întrebare, cum ar fi de ce doar unele companii devin beneficiare, care sînt criteriile de achiziție a cărburilor, de ce autori sau co-autori ai cărților de studiu sînt obligatoriu responsabili de la Ministerul Educației și multe alte aspecte", a precizat Vlad Filat. În context, Vlad Filat a solicitat Maiei Sandu ca, în termeni restrînși, la începutul săptămîinii viitoare, să vină cu propuneri concrete vizavi de situația creată. "Situația respectivă nu va fi doar constatată. Vor fi întreprinse acțiuni concrete, iar documentele depistate vor fi direcționate Centrului Național Anticorupție și Procuraturii Generale", a spus Vlad Filat. De asemenea, Premierul a solicitat ca, în decurs de

o lună, Codul Educației al Republicii Moldova să fie pus în discuție la Guvern pentru a fi aprobat și remis spre adoptare Parlamentului.

La final, Prim-ministrul s-a adresat colectivului Ministerului Educației. "Cei care nu pot sau nu doresc să facă reforme este judicios să plece și să lase locul celor care vor să muncească. Doamna ministru are tot sprijinul meu în calitate de Prim-ministru și va avea tot suportul în promovarea transformărilor", a mai spus Vlad Filat.

La rîndul său, Maia Sandu a dat asigurări că echipa Ministerului Educației se va mobiliza și va îndeplini cu brio toate angajamentele pe care le are.

Spre bucuria studenților, nici rectorii nu vor examene de licență

Rectorii universităților din Moldova susțin în mare parte inițiativa legislativă de renunțare la examenele de licență la finele ciclului I al învățămîntului superior, scrie ziarul Adevărul.

deja au primit un număr oarecare de credite pentru disciplinele care se repetă în proba examenului de absolvire. În sensul acesta apare o dublare a acestor eforturi. Nu în ultimul rînd, se vorbește de unele elemente de corupere care pot să apară la susținerea acestor examene», a declarat rectorul ASEM.

Prim-prorectorul Universității Pedagogice „Ion Creangă», Mihail Grosu, a menționat că universitatea de mult așteaptă această inițiativă. „Examenle de acum sunt rămășițe din sistemul vechi, al Uniunii Sovietice. Ele vin în contradicție cu creditele care au fost introduse conform Procesului de la Bologna», a subliniat prim-prorectorul.

Și rectorul Universității Agrare, Gheorghe Cimpoeș, a spus că examenle de licență pot fi eliminate, însă teza trebuie să fie obligatorie. „Teza trebuie să rămână deoarece la noi la universitate studenții fac cercețări, merg în cîmp», a spus el.

Un alt rector, al Universității de Stat din Moldova, Gheorghe Ciocanu,

a declarat că această inițiativă va fi discutată la Consiliul Național al Rectorilor, după care va fi expusă poziția finală, însă USM va propune ca să se renunțe doar examenul general.

Prorectorul Universității Tehnice a Moldovei (UTM), Valentin Amariei, a declarat că UTM pledează pentru păstrarea examenelor, pentru că acestea reprezintă o verificare a cunoștințelor pe baza materialului trecut.

Viceministrul educației, Loretta Handrabura, a declarat că poziția ministerului va fi făcută publică după ședința Consiliului Național al Rectorilor, din a doua jumătate a lunii octombrie.

Inițiativa legislativă prin care se propune să se renunțe la examenle de licență la finele ciclului I al învățămîntului superior, iar teza de licență să fie înlocuită cu un proiect în baza practicii profesionale, a fost înregistrat de fracțiunea parlamentară a Partidului Liberal.

Adaptat de Victoria SAMOHIN

COLEGIUL REDACȚIONAL:

Redactor șef: Andrei PRODAN

Reporteri: Corina MOROZAN, Alina CODREANU, Gheorghe CIOIAC, Victoria SAMOHIN, Nicolai CERESCU, Cristina COSTEȚCHI

Foto: Ana PAVALACHE

Paginare: Victor PUȘCAȘ

ADRESA REDACȚIEI:

str. Bănulescu-Bodoni Nr. 61, Chișinău, MD-2005

Tel. 40-28-33, tel/fax: 40-28-37

e-mail: relatiipublice@ase.md

Tipărit la tipografia „Prag-3"

Curierul Economic

Comanda nr. 2450

Masă rotundă cu ocazia Zilei Mondiale a Turismului

Pe 27 septembrie a avut loc o masă rotundă cu genericul „Turism-fenomen universal”. Evenimentul a avut loc în ziua în care se sărbătorește Ziua Mondială a Turismului.

La masa rotundă au participat studenții anilor întâi, doi și trei de studii, cadre didactice, profesori, șefa catedrei „Turism și Servicii Hoteliere”, dr. hab., prof. univ. Elena Turcov și prodecanul facultății „Business și Administrarea Afacerilor”, dr., conf. univ. Roman Livandovski. Cei prezenți au vorbit despre importanța turismului pe plan mondial, dar și pentru țara noastră.

Au participat în jur de 30 de studenți. Toți și-au împărtășit impresiile despre experiențele proprii. Studenții au vorbit despre călătoriile și stagiile de peste hotare. Majoritatea au punctat beneficiile, dezavantajele, problemele cu care s-au confruntat pe durata acestora. Țările amintite au fost în special SUA, Grecia, Italia, Spania.

„Până acum turismul nu a cunoscut

o dezvoltare intensă la noi în țară. Este evident că turiștii străini preferă să călătorească spre destinații turistice stabile din punct de vedere social-politic

și economic, cu un nivel de deservire civilizat și adaptat standardelor unanim acceptate de clienții și profesioniștii turismului”, a specificat prodecanul Roman Livandovski.

De asemenea, studenții au organizat o expoziție cu fotografii în holul blocului central al Academiei. Pozele reprezentau experiența turistică a studenților cât și a profesorilor.

Nu se putea trece fără un invitat special. Astfel, la masa rotundă a participat, Voronțova G., dr. la Universitatea Economică de Stat din Sankt-Petersburg. Aceasta a vorbit despre experiența sa turistică, s-a împărtășit cu activitatea didactică și științifică cu profesorii și a propus studenților stagii la Universitatea din Rusia.

Ponderea turismului în PIB mondial este circa 10%, în RM - sub 1%, aproximativ 0,5%.

Ziua Mondială a Turismului este sărbătorită în fiecare an pe data de 27 septembrie.

Corina MOROZAN

Colaborare fructuoasă cu Academia „Țenov” din Bulgaria

În perioada 28 august – 5 septembrie la invitația Academiei „D. A. Țenov” din Sviștov alături de o colegă și însoțite de un profesor am avut parte de o mini-vacanță și o experiență de neuit în cadrul scolii de vară desfășurate în Bulgaria, la care au participat 18 persoane: 3 din Republica Moldova (ASEM) și 15 din Ucraina (au reprezentat Universitățile din Odessa, Ternopol și Universitatea Tehnică din Donețk).

Total a început pe data de 28 august atunci când am fost întâmpinați de gazdele proiectului, au urmat 4 zile în care am avut parte de un program ce cuprindea vizitarea celor mai frumoase și pitorești locuri din Bulgaria: orașul Varna, grădina botanică din Balcik, complexul arhitectural de la Madara, muzeul satului de la Etăr, cetatea regală de la Veliko Tărnovo. A fost

cu desăvârșire ceva fantastic și nu pot să nu remarc vizitarea monumentului „Shipka” unde am urcat aproximativ 1.000 de trepte.

După 4 zile petrecute la baza de odihnă din Kranevo, pe malul Marii Negre, ne-am îndreptat spre orașul Sviștov unde au urmat lecțiile și schimbul de opinii și experiență între noi, cei din Moldova, gazdele proiectului și grupul de studenți din Ucraina.

Școala internațională de vară a avut loc pe tema: „Зона Черноморского экономического сотрудничества и Европейский союз – экономическое кооперирование и культурное сотрудничество”. Au fost discutate diferite probleme cu care se confruntă fiecare țară și soluțiile care ar putea îmbunătăți situația curentă.

Pe data de 3 septembrie 2012 a avut loc întâlnirea cu conducerea Academiei „D. A. Țenov”. Pe parcursul zilelor de 3 și 4 septembrie am auzit 2 lecții cu temele: „Comerțul exterior al țărilor Uniunii Europene”, predată de conferențiarul universitar ai catedrei „Relații Economice Internaționale” Galina Zaharyeva și Karina Sarkisyan și „Debt Management”, predat de șeful catedrei „Finanțe și credit”, conferențiarul universitar Andrey Zaharyev și conferențiarul universitar Plamen Păteu de la aceeași catedră.

În micul orașel al studenților ne-am simțit minunat și le mulțumim gazdelor pentru timpul petrecut în cadrul scolii de vară.

Elena BOTNARI

ÎN IMAGINE: **Boris Postolachi, Anastasia Marceva, Elena Botnari, Elena Andreev**

Facultatea Business și Administrarea Afacerilor ASEM Academia de Studii Economice din Moldova
Catedra Management

**SUCESUL NU VINE ATUNCI CÂND NU FACI NIMIC...
DECI NU STA!
ALEARGĂ TU ÎN FAȚA SUCCESULUI!**

ÎNSCRIE ECHIPA LA A 4-A EDIȚIE A CONCURSULUI ECONOMIC:
“AZI STUDENT, MÂINE ANTREPRENOR”

IMPUNE IDEAIA TA DE AFACERE SI ARATĂ
CA TU SI ECHIPA TA -SUNTEȚI CEI MAI BUNI!

Concursul va avea loc
Joi, 15 noiembrie 2012,
ora 13.00
ASEM, bl. F, aud. 203

P.S.: Înregistrează echipa la adresa e-mail:
baa_decanat@ase.md sau la decanatul facultății BAA,
pentru informații: www.baa.ase.md sau pe pagina de facebook

Moldcell

Bursa Moldcell

Compania Moldcell anunță concursul de participare la proiectul "Bursa Moldcell 2012-2013", ediția a VII-a, pentru studenți ultimului an universitar și masteranzi de la următoarele universități:

- Universitatea de Stat din Moldova
- Universitatea Tehnică a Moldovei
- Academia de Studii Economice din Moldova
- Universitatea Liberă Internațională din Moldova
- Universitatea de Stat "Alecu Russo" din Bălți
- Universitatea de Stat "B. P. Hasdeu" din Cahul

Doritorii de a se înscrie la concurs urmează să prezinte următoarele:

- Curriculum Vitae în limba engleză
- Copia buletinului de identitate
- Copia carnetului de note
- Copile diplomelor
- Copile certificatelor sau altor acte ce confirmă participarea candidatului la activități extracurriculare
- Prezentare pe una dintre temele:

1. Make a social analysis on the subject "How simple and attractive Moldcell offers are?" on a sample of at least 10 subscribers of the company. Based on the obtained results, please, propose some optimization solutions.
2. Propose ideas of a new service implementation, based on a feasibility study.

Dosarul de participare trebuie prezentat în perioada 9 octombrie - 25 octombrie, 2012 la următoarele oficii Moldcell situate la Chișinău: în sectorul Centru - bd. Ștefan cel Mare și Ștefan, 126, str. Tighina 55, str. Vlaicu-Pîrlob, 52; în sectorul Botanica - bd. Decabai, 139; în sectorul Bulucani - str. Ion Creangă, 78; în sectorul Râncani - str. Alecu Russo, 1; în Bălți - str. Ștefan cel Mare, 48; în Cahul - str. Republicii, 20/6 sau expedat la adresa electronică vacancy@moldcell.md.

Celebrarea celei de-a 55-a aniversare a constituirii de instruire și cercetare științifică în domeniul

La data de 28 septembrie 2012 în cadrul Academiei de Studii Economice a Moldovei a fost sărbătorit un eveniment remarcabil - cea de-a 55-a aniversare a constituirii cadrului instituțional de instruire și cercetare științifică în domeniul financiar-bancar în Republica Moldova.

La celebrarea evenimentului, organizat de către facultatea „Finanțe”, au participat Veaceslav Negruța, Ministru al Finanțelor, Victor Captari, Vicepreședintele Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare, Aurica Doina, membru al Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare, Andrei Rotaru, consilierul guvernatorului BNM, cadrele didactice care activează în catedrele de profil din cadrul facultății de finanțe.

rice, cadrul instituțional al instruirii financiar-bancare își are începutul de la formarea catedrei „Finanțe și Credit” în cadrul Universității de Stat a Moldovei la 16 septembrie 1957, denumirea căreia a dăinuit 34 ani.

În cadrul catedrei la momentul creării acesteia activau doar trei cadre didactice: Ivan Proscurin, doctor în științe economice, numit în funcția de șef catedră, Boris Faizulin și Lidia Nikitina, lectori. Tînărul colectiv s-a confruntat cu numeroase dificultăți, precum lipsa de manuale și lucrări metodice, insuficiența de săli pentru ore, unele ore ținându-se chiar într-un depou antiincendiar.

Insuficiența de cadre didactice crea multe dificultăți, fiecare membru al catedrei trebuind să predea cîte 1000-1200 ore anual. Atragerea specialiștilor practicieni din sistemul

Mocan este ales șef al catedrei, exercitînd încontinuu această funcție timp de 31 ani.

Din anul 1964 catedra „Finanțe și Credit” a funcționat în cadrul Facultății de Inginerie-Economie a Institutului Politehnic din Chișinău. În anul 1970 pentru facultate a fost dat în exploatare un nou bloc de studii, modern, cu infrastructură didactică, socială, culturală și sportivă, amplasat pe strada Miron Costin 5. La acel moment, catedra dispunînd de cadre didactice cu grade și titluri științifice organiza instruirea la două specializări: „Finanțe” și „Credit”.

La 1 septembrie 1977 facultatea, respectiv și catedra revin în cadrul Universității de Stat din Moldova. Din același an începe instruirea la încă o specializare - „Finanțele Industrii”, precum și pregătirea studenților din

Un rol deosebit de important în formarea conceptului modern de instruire a specialiștilor în domeniul financiar-bancar îi revine cunoscutului savant-economist prof.univ., dr. Paul Bran, primul rector al ASEM. În perioada exercitării funcției sale de rector - anii 1991-1994, prof. Paul Bran a activat în cadrul catedrei „Finanțe, monedă și credit”.

La începutul anului universitar 1996-1997 catedra „Finanțe, monedă și credit” a fost divizată în două catedre: „Bănci și burse de valori” și „Finanțe și asigurări”.

Disciplinele cu caracter financiar, fiscal și asigurări ramînînd în compartimentul didactic al catedrei „Finanțe și asigurări”, șef al catedrei fiind desemnată conf.univ., dr. Ludmila Cobzari, care a asigurat conducerea catedrei pînă în momentul alegerii sale în funcția de decan al facultății „Finanțe”.

Disciplinele cu caracter monetar-creditar au fost transmise catedrei „Bănci și burse de valori”, conducerea căreia a fost continuată de conf.univ., dr. Oleg Stratulat.

Începînd cu februarie 1997 în funcția de șef al catedrei „Bănci și burse de valori” a fost desemnat conf.univ. dr. Anatol Caraganciu, care și-a executat funcția pe parcursul a 10 ani.

În septembrie 2005 din cadrul compartimentelor didactice ale catedrei „Bănci și burse de valori” a fost separată o nouă direcție de instruire și cercetare, în baza careia a fost creată catedra „Investiții și piețe de capital” la conducerea căreia a fost desemnată prof.univ., dr.hab. Rodica Hîncu.

În aprilie 2007, prin decizia senatului ASEM catedra „Bănci și burse de valori” a fost denumită „Bănci și activitate bancară”.

În prezent în cadrul facultății „Finanțe” activează trei catedre de profil:

Catedra „Finanțe și asigurări”, șef al catedrei începînd cu anul 2003 fiind conf.univ. dr. Nadeja Botnari,

Catedra „Bănci și activitate bancară”, condusă de șeful de catedră prof.univ., dr. Oleg Stratulat,

Catedra „Investiții și piețe de capital” conducerea căreia este asigurată de șef catedră prof.univ., dr.hab. Rodica Hîncu.

O contribuție deosebită la crearea și formarea specialiștilor în domeniul financiar-bancar instruiți în cadrul facultății „Finanțe” (inițiată în a.1995), ulterior facultatea de „Finanțe, Credit, Monedă” (1991 - 1995), au avut-o decanii, care cu dăruire de sine au muncit pentru prosperarea acesteia - prof. univ. Dumitru Todoroi (1991-1993); conf. univ. Alexandru Șerbanschi (1993 - 1994); prof. univ. Oleg Stratulat (1994 - 1997); prof. univ. Constantin Matei (1997 - 2002); prof. univ. Anatolie Caraganciu (2002); prof. univ. Ludmila Cobzari (2002 - prezent).

În prezent facultatea Finanțe este o componentă importantă a ASEM care pregătește specialiști în cele mai importante domenii ale economiei naționale deținînd poziția de lider în spațiul universitar din Republica Moldova în formarea specialiștilor în domeniul activității bancare, investițiilor, asigurărilor, finanțelor publice și private, fiscalității, finanțelor agenților economici, piețelor de capital, relațiilor valutare-financiare internaționale, etc.

În cadrul facultății de finanțe își fac studii tineri ingenioși cu spirit de inițiativă, dornici de a conduce și a participa la gestiunea eficientă a unei afaceri în condițiile economiei bazate pe cunoaștere și de a contribui la dezvoltarea economiei naționale fiind antrenați în sectorul public la diverse niveluri ierarhice.

Începînd cu anul 1991 continutul anual al studenților facultății a crescut de la 539 studenți în anul universitar 1991-1992 pînă la 5117 în anul universitar 2005-2006.

Organizarea studiilor la doctorat și coordonarea tezelor de doctor habilitat reprezintă de asemenea imperative ale catedrelor de profil financiar-bancar din Republica Moldova.

Profesorii facultății au adus o contribuție esențială în formarea noii generații de cercetători în domeniul finanțelor din Republica Moldova, doar începînd cu anul 1995 îndrumînd zeci de doctoranzi, dintre care peste 60 doctoranzi și competitori, au susținut cu succes tezele de doctor la Consiliile specializate ASEM și au obținut titlul de doctor în economie, iar cinci cercetători au obținut titlul de doctor habilitat în economie.

Cadrele didactice ale catedrelor de profil financiar-bancar sunt implicate în organizarea unor numeroase manifestări științifice naționale și internaționale, atît în calitate de reprezentanți ai corpului academic al facultății, cît și de membri ai unor prestigioase asociații sau organizații științifice și profesionale. Profesionalismul cadrelor didactice ale facultății este înalt apreciat și recunoscut nu numai în mediul academic, dar și în cel de afaceri.

Pe parcursul activității facultatea Finanțe și catedrele de profil au reușit să stabilească relații de colaborare cu mai multe structuri și instituții din țară și de peste hotare, fapt ce a contribuit la majorarea eficienței predării cursurilor universitare, la elaborarea materialelor metodico-didactice și la cercetările științifice, efectuate în cadrul acesteia.

Evenimentul a continuat cu mesaje de felicitare prezentate de oficialii prezenți la sărbătoare.

DI Veaceslav Neguța, Ministru al Finanțelor, a menționat importanța enormă a facultății și catedrelor de profil, în general, și a cadrelor didactice, în particular, la afirmarea învățămîntului economic superior din Republica Moldova, a felicitat

Un moment special din seria de manifestări dedicate acestui eveniment l-a reprezentat discursul profesorului universitar, dr. Oleg Stratulat, care a relatat publicului cu lux de amănunte istoricul constituirii cadrului instituțional de instruire și cercetare științifică în domeniul financiar-bancar din Republica Moldova.

Conform discursului ținut de către prof.univ., dr. Oleg Stratulat, bazat pe interpretarea documentelor isto-

financiar-bancar și pregătirea cadrelor științifico-didactice prin doctorat constituia una dintre principalele sarcini în acea perioadă.

Astfel, din 1958 la catedră își începe activitatea Ivan Mocan, care în perioada 1950-1960 a fost inspector și șef de secție la Banca de Stat a Moldovei. În 1961 DI Ivan Mocan a fost desemnat decan al facultății de „Economie”, activînd în această calitate timp de 27 ani. În 1960 Ivan

străinătate - Africa, Asia și America Latină.

La catedră, în diferite perioade, au activat personalități marcante în învățămînt, știință și practica financiar-bancară, printre care: prof. univ. dr. hab. Ramzi Halitov, conf. univ. dr. Ivan Timoșenco, conf. univ. dr. Lidia Nikitina, conf. univ. dr. Andrei Tighinean, conf. univ. dr. Valentina Buceațchi, conf. univ. dr. Victor Furdui, conf. univ. dr. Andrian Budeanu, conf. univ. dr. Alexandru Șerbanschi, Galina Mincenoc, Nicolai Țvetaev, Constantin Antoniev, Alexandru Dama, Tudor Dănilă, Valeriu Muravșchi, Constantin Tampiza etc.

La 4 ianuarie 1991, senatul Universității de Stat din Moldova a ales în funcția de șef al catedrei „Finanțe și Credit” pe dr. Oleg Stratulat.

În septembrie 1991 pe baza facultăților „Economie” și „Economia comerțului” este fondată Academia de Studii Economice din Moldova. În componența noii instituții se regăsește catedra cu denumirea „Finanțe, monedă și credit”. În acea perioadă începe pe larg predarea disciplinelor de specialitate în limba română.

cadrului instituțional financiar-bancar

cadrele didactice cu ocazia aniversării, și a înmînat diplome de onoare prof.univ., dr. hab. L.Cobzari, conf. univ. N. Botnari, conf.univ. A.Casian, conf.univ. A.Petroia.

DI Victor Captari, Vicepreședintele Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare, a trecut în revistă un șir de evenimente importante legate de crearea ASEM și a catedrelor de profil, a menționat rolul important al învățămîntului economic la atingerea dezideratelor de creștere economică și a acordat diplome de onoare din partea Comisiei Naționale a Pieței Financiare prof.univ. R. Hîncu, conf. univ., dr. N. Jeleznova, lect.sup. A. Țugulschi.

DI dr. Andrei Rotaru, consilierul guvernatorului BNM, a mulțumit cadrelor didactice pentru dedicația pentru muncă, pentru contribuția enormă la consolidarea învățămîntului economic superior din Republica Moldova, a adus un mesaj de felicitare din partea administrației Băncii Naționale a Moldovei și cu prilejul aniversării a 55-a de la înființarea cadrului instituțional specializat și cercetării științifice în domeniul financiar-bancar, pentru merite deosebite în afirmarea și consolidarea învățămîntului economic superior din Republica Moldova a decernat diplome de onoare ale Băncii Naționale a Moldovei facultății „Finanțe” a Academiei de Studii Economice, catedrei „Bănci și activitate bancară”, prof.univ, dr. hab. A. Secrieru, conf.univ, dr. S.Ciobu, conf.univ, dr. I.Dicova.

Asociația Băncilor din Moldova a decernat o diplomă de onoare dnei conf. univ, dr. A. Darovannaia.

Cei prezenți, de asemenea, au atenționat asupra rolului pe care mediul universitar îl are în schimbarea cursului economic al Republicii Moldova.

Cea mai mare majoritate a cadrelor didactice din cadrul catedrelor de profil au primit diplome de grațitudine pentru merite în afirmarea și consolidarea învățămîntului economic superior din partea rectoratului ASEM și a decanului facultății „Finanțe”.

Marcarea evenimentului a avut loc în contextul desfășurării lucrărilor Conferinței științifice inter-

naționale „Competitivitatea și inovația în economia cunoașterii” organizată de Ministerul Educației al Republicii Moldova, Academia de Studii Economice din Moldova și Institutul Național de Cercetări Economice al Academiei Române.

Și după cum este cuviincios în cadrul unui asemenea eveniment universitar de prestigiu, șirul manifestărilor dedicate aniversării a continuat cu participarea cadrelor didactice și specialiștilor practicieni la dezbaterile științifice pe marginea comunicărilor prezentate în cadrul secțiunilor conferinței științifice internaționale pe direcțiile de cercetare din domeniul financiar-bancar.

FELICITĂRI

Academia de Studii Economice din Moldova, Colegiul Național de Comerț al ASEM și ziarul „Curierul Economic” adresează un sincer La mulți ani! și multă sănătate, fericire și noi realizări colaboratorilor ASEM și CNC care își sărbătoresc ziua de naștere.

16 OCTOMBRIE

Dragomir Natalia, conferențiar univ., Catedra “Contabilitate și Audit”
Iurco Svetlana, bibliotecar, Secția “Comunicarea Colecțiilor”
Mămăligă Alla, lector sup. univ., Catedra “Limbi Moderne de Afaceri”

17 OCTOMBRIE

Ionaș Nona, lector sup. univ., Catedra “Limbi Moderne Aplicate”
Popovici Maria, colaborator ASEM

18 OCTOMBRIE

Chirilici Angela, dispecer superior, Facultatea “Economie Generală și Drept”

19 OCTOMBRIE

Cemberji Galina, șef oficiu, Centrul Multimedia
Ohrimenco Serghei, profesor univ., Catedra “Cibernetică și Informatică Economică”

20 OCTOMBRIE

Dragomir Svetlana, conducător artistic, serviciul Social probleme studențești

21 OCTOMBRIE

Bodareu Alexandru, colaborator ASEM
Josanu Domnica, colaborator ASEM
Romanciuc Larisa, conferențiar univ., Catedra “Bănci și Activitate Bancară”

22 OCTOMBRIE

Brașoveanu Adriana, lector univ., Catedra “Analiza Activității Economico-Financiare”
Godonoga Anatol, conferențiar univ., Catedra “Cibernetică și Informatică Economică”
Magari Vasiliu, colaborator ASEM
Marițoi Zinovia, colaborator ASEM

23 OCTOMBRIE

Albot Liviu, intendent
Donos Evlampie, conferențiar univ., Catedra “Drept Privat”
Gratii Vera, colaborator ASEM
Rusu Viorica, conferențiar univ., Catedra “Statistică și Previziune Economică”

24 OCTOMBRIE

Ambrosi Lionida, economist coordonator, serviciul “Planificare Economică și Finanțe”
Barbăscumpă Parascovia, colaborator ASEM
Budianschi Liuba, inginer progr. coord.

26 OCTOMBRIE

Baurciulu Angela, conferențiar univ., Catedra “Finanțe și Asigurări”
Kuzmina Olga, conferențiar univ., Catedra “Finanțe și Asigurări”

27 OCTOMBRIE

Băncilă Natalia, conferențiar univ., Catedra “Finanțe și Asigurări”
Straton Parascovia, colaborator ASEM

28 OCTOMBRIE

Breabin Tatiana, colaborator ASEM
Ungureanu Diana, laborant, Catedra “Relații Economice Internaționale”

29 OCTOMBRIE

Axente Stella, laborant superior, Catedra “Marketing și Logistică”
Cuxinschi Alexandru, colaborator ASEM
Lungu Aliona, colaborator ASEM

30 OCTOMBRIE

Magari Maria, colaborator ASEM
Mariț Alexandru, conferențiar univ., Catedra “Drept Public”

Nina JELEZNOVA, la 75 de ani

Nina JELEZNOVA
Conferențiar universitar
Catedra „Investiții și Piețe de Capital”

A absolvit Facultatea de Economie a Universității de Stat din Chișinău în 1961. A activat în diferite funcții economice ale uzinei constructoare de aparate și la fabrica de tricotate din Chișinău. Din 1965 activează în calitate de colaborator științific la Institutul de Economie al Academiei de Științe. A absolvit studiile de doctorat și a susținut teza de doctor în științe economice (1970).

Din 1972 activează în calitate de cadru didactic la Institutul Politehnic, Universitatea de Stat din Moldova, Academia de Studii Economice. A predat diverse discipline activând în cadrul catedrelor: „Economia muncii”, „Management”, „Bănci și Burse de Valori”, „Investiții și Piețe de Capital”.

Participă la elaborarea diferitelor proiecte de cercetare științifică în cadrul unor întreprinderi industriale, la diseminarea științei, la organizarea activităților educaționale și metodice.

A elaborat peste 60 de publicații științifice și metodologice, sinteze și aplicații (1978, 1982, 1984, 2010), două monografii (1985, 1989), manual la „Bazele Funcționării Pieței de Capital” (2011).

Șapte decenii și jumătate pentru orice om este o vârstă venerabilă.

Timpul zboară, iar sensul existenței umane este apreciat deseori prin faptele și realizările, care au prins rădăcină în inimile semenilor săi de-a lungul anilor.

Excelența Sa, Doamna Nina Jeleznova, a ajuns la anii senectuții, trăind la maximă tensiune a demnității și dăruirii de sine, dedicându-și viața în exclusivitate profesiei de dascăl, de la care iau lumină viitorii economiști. O face și azi cu multă dăruire și abnegație, la fel ca în toți cei 40 ani de activitate didactică, din care 7 în cadrul catedrei IPC. Și noi, cei de la catedra IPC suntem mândri, că suntem contemporani ai omagiatei.

Mult stimată Doamnă, Nina Jeleznova, cu prilejul aniversării de 75 de ani, în semn de supremă recunoaștere a meritelor deosebite pe care le aveți acumulate în decursul activității, contribuind la dezvoltarea, perfec-

ționarea și afirmarea învățământului universitar economic, venim pe această cale, să Vă aducem un frumos buchet de flori, de alese multumiri și de calde felicitări.

Dragă Colegă, să aveți parte de multe bucurii și de recunoștință din partea discipolilor și a societății, să fiți înconjurată de atenția și respectul celor ce Vă cunosc, de dragostea celor apropiați!

Vă urăm, stimată Omagiată, sănătate, pace în suflet și lumină în casă!

Să dea Dumnezeu să ne fiți alături încă mulți ani înainte!

Cu gratitudine,

Rodica Hîncu, prof. univ., dr. habilitat,
șef catedră și întregul colectiv al catedrei
„Investiții și Piețe de Capital”

Serghei OHRIMENCO, la 60 de ani

Serghei OHRIMENCO
doctor habilitat, profesor universitar,
conducător al Laboratorului de Securitate Informațională
sub egida ASEM

Născut în anul 1952, la 19 octombrie în Kemerovo (Federația Rusă). Specialist în domeniul proiectării sistemelor informatice și securitatea informațională. Angajat la ASEM din anul 1991. A absolvit facultatea de Economie al Institutului Politehnic din Chișinău în anul 1974, doctorantura Institutului Economic - Statistic din Moscova în anii 1980-1983. Doctor în economie (1984), conferențiar universitar (1986), postdoctorantura Academia de Finanțe pe lângă Guvernul Federației Ruse 1991-1994, doctor habilitat (1995), profesor universitar (1998). Discipline predate: Proiectarea sistemelor informatice economice, sisteme informatice economice în business, securitatea informațională în business. Membru al Asociației Europene pentru Securitate. Conducător al Laboratorului de Securitate Informațională sub egida Academiei de Studii Economice din Republica Moldova.

Autor al mai mult de 170 publicații inclusiv 2 monografii și un manual. Principalele publicații:

1. Г.А.Черней, С.А.Охрименко, Ф.С.Ляху. Безопасность автоматизированных информационных систем, издательство „Ruxanda”, 1996 г.
2. Введение в информационный бизнес, издательство Финансы и статистика 1996 год, Авторы: О.В.Голосов, С.А.Охрименко, А.В.Хорошилов, В.П.Божко, К.С.Дрогобыцкая, В.П.Тихомиров, И.Б.Шнайдерман
3. Защита от компьютерных вирусов. Издательство Штиинца, Кишинев, 1991 год.

Larisa ROMANCIUC, la 50 de ani

Larisa ROMANCIUC
Dr., Conf. universitar
la catedra „Bănci și Activitate Bancară”

Născută la 21 octombrie 1962 în or. Chișinău. Specialist în domeniu analizei activității bancare și economico-financiare. În cadrul Catedrei „Bănci și Burse de Valori” a A.S.E.M activează de la 1.09.2003 în calitate de conferențiar universitar.

(ord.nr.31.PL din 23.03.2005) la aceeași catedră în legătură cu alegerea prin concurs. A absolvit Universitatea Agrară de Stat din Moldova în 1983 cu diplomă cu mențiune. Din 1998 a susținut teza de doctor în științe economice. Din vechimea de muncă generală de 24 ani, 17 ani au fost consacrați activității științifico-pedagogice. Pe parcursul ultimilor nouă ani de activitate în cadrul catedrei „Bănci și Burse de Valori”- „Bănci și Activitate Bancară”, predă în limba rusă la secțiile învățământ cu frecvență la zi și frecvență redusă: cursurile la disciplinele: „Piețele de capital și operațiunile bursiere”, „Bazele funcționării pieței de capital”, „Relațiile valutare financiare internaționale”, „Marketingul investițional”, „Creditarea bancară”, „Practici bancare”, „Monedă și credit”, „Reglementarea activității bancare” la ciclul I Licență, „Marketingul bancar”, „Financiarea și Creditarea Internațională”, „Tranzacții pe piața Forex”- la ciclul II Masterat.

Pe parcursul acestor ani, cercetările au fost materializate în 50 de articole științifice. Publicațiile au ca obiectiv de cercetare: organizarea stimulării muncii; optimizarea creditării; climatul investițional; riscurile aferente investițiilor; influența inflației, formarea cursului valutar, dealing valutar.

A participat la 15 conferințele științifice, științifico- didactice și științifico-practice.

Ana GUMOVSKI, la 40 de ani

Ana GUMOVSKI
Prodecan al Facultății Finanțe

Născută în anul 1972, 14 octombrie în or. Nisporeni. Specialist în domeniul prețurilor și tarifelor, investițiilor și activității investiționale. Angajată la ASEM din anul 1999. A absolvit facultatea de Economie a Universității Agrare de Stat din Moldova în anul 1995, studiile de doctorat din cadrul Academiei de Studii Economice din Moldova în anii 1999-2004. Doctor în economie (2007), conferențiar universitar la catedra Investiții și Piețe de Capital (2010). Discipline predate: Prețuri și tarife, Activitatea investițională a Societăților pe Acțiuni - la ciclul I Licență; Prețuri, concurență și competitivitate financiară, Sisteme complexe de finanțare a investițiilor - la ciclul II Masterat.

Membru al Seminarului Științific de Profil în vederea examinării tezelor de doctor/doctor habilitat la specialitatea 08.00.10 – Finanțe; Mone-dă; Credit (2010).

Participantă în cadrul unui proiect național în domeniul cercetărilor științifice finanțat de AȘM (2008, 2009) și unui proiect internațional de asistență tehnică finanțat de USAID (2009, 2010). Stagii științifico-didactice și participare la foruri științifice organizate în Republica Moldova și România. Peste 30 de publicații științifice și metodico-didactice; co-autoare a cursului universitar: Prețuri și tarife (2005).

Alese cuvinte de felicitare adresăm astăzi kolegei și frumoasei Doamne Ana Gumovski, care în palmaresul vieții a mai adăugat experiența, emoțiile și înțelepciunea culese pe parcursul a încă unui an.

Stimată Doamnă Ana Gumovski, avem o deosebită plăcere să Vă adresăm cordiale și sincere felicitări în ziua când mai adăugați un trandafir în buchetul vieții! Ne exprimăm ferma convingere că forța de muncă și responsabilitatea, onestitatea și profesionalismul, care Vă caracterizează în calitate de om, de cadru didactic, Vă vor aduce cu prisosință și în viitor respectul colegilor, gratitudinea discipolilor și tuturor celor care vă înconjoară.

Vă dorim, să țineți mereu pasul competitivității, ghidată fiind de dorința sacră de a scoate în lume economiști de calitate, să Vă însoțească succesul și să aveți ca aliat tot timpul și tot binele din lume, multă fericire, bucurii pentru Dumneavoastră și pentru cei dragi.

Cu respect și mult drag,

Rodica Hîncu, prof. univ., dr. habilitat,
șef catedră și întregul colectiv al catedrei
„Investiții și Piețe de Capital”

Profesorul și savantul Ion Bolun

candidat la postul vacant de membru corespondent al AȘM

Catedra Cibernetică și Informatică Economică ASEM se mândrește cu faptul că membrul colectivului și, totodată, decanul facultății CSIE, profesorul universitar, doctor habilitat în informatică Ion Bolun a fost înregistrat în calitate de candidat pentru participarea în concursul anunțat de Academia de Științe a Moldovei pentru ocuparea postului vacant de membru corespondent al AȘM la specialitatea "Matematica și informatica". Acesta-i un eveniment foarte important nu numai pentru domnul profesor Ion Bolun, dar și pentru catedră, istoria căreia, în mare măsură și în cel mai pozitiv mod, a fost influențată de activitatea acestei personalități. Fiind profesor la catedră din 1994, șef catedră în parcursul a 8 ani, decan al facultății - 10 ani, domnul Ion Bolun a făcut foarte mult pentru dezvoltarea concepției de pregătire a specialiștilor în domeniu și consolidarea colectivului catedrei (care a devenit una din cele mai puternice catedre în domeniu din țară).

Având o pregătire teoretică foarte bună după absolvirea Institutului Politehnic din Chișinău la specialitatea „Automatica și telemecanica”, domnul I.Bolun a simțit dragostea față de cercetări științifice în domeniul informaticii. Primele rezultate științifice, obținute în cadrul lucrărilor asupra proiectului de diplomă, au fost publicate în 1969 în monografia conducătorului științific cu referințele de rigoare.

Această pregătire teoretică profundă a jucat un rol important ca suport al activității ulterioare a domnului Ion Bolun. Prima perioadă semnificativă de activitate (1973-1990) a fost legată de Institutul de Cercetări Științifice în domeniul Planificării, unde a început cu funcțiile de cercetător științific superior (1973-1981), continuând în calitate de șef laborator „Sistemotehnică” (1981-1986), iar mai târziu (1986-1990) îndeplinind funcțiile de vicedirector (domeniul „Informatică”) al acestei prestigioase instituții naționale, responsabile de informatizarea societății în republică în perioada 1973-1990.

Anume experiența bogată, acumulată în acea perioadă în domeniul coordonării proceselor de informatizare a societății în Republica Moldova, l-a evidențiat pe domnul Ion Bolun ca pe unul din cei mai buni specialiști informaticieni din țară. Numirea dumnealui, în perioada inițială a reformelor democratice din republică, în funcția de viceministru al Informaticii, Informației și Telecomunicațiilor (domeniul „Informatică”) a fost o consecință logică a activității anterioare. Activând în această funcție înaltă în perioada 1990-1994, domnul Ion Bolun a demonstrat că dumnealui este nu numai un bun teoretician și practician în informatică, dar și un organizator iscusit al proceselor de informatizare a societății. În documentele strategice, ce țin de informatizare din acea perioadă, dumnealui a știut să pună corect accentele pe direcțiile de dezvoltare a infrastructurii informaționale și să aranjeze prioritățile în ordinea convenită.

O experiență atât de prețioasă în informatizare, care îmbina nu numai cunoștințe teoretice de ultima oră, dar și abilități practice, nu puteau fi mai rațional folosite, decât în procesul de pregătire a noilor generații de informaticieni de înaltă calificare. Astfel, din 1994 până în prezent domnul Ion Bolun activează în domeniul educației în cadrul Academiei de Studii Economice din Moldova. Înțelegând cerințele practice față de specialiștii informaticieni, domul Ion Bolun, în calitate de șef al catedrei a dat o mare atenție perfecționării programelor de învățământ, asigurării procesului cu materiale metodico-didactice. Dar, totodată, știa că pregătirea specialiștilor, care corespund cerințelor moderne, poate fi efectuată doar în condițiile unei infrastructuri informaționale universitare dezvoltate, bazate pe dotare tehnică contemporană. La dezvoltarea acestei infrastructuri universitare în mod esențial au contribuit un șir de proiecte, elaborate și propuse de dumnealui și suportate de granturi internaționale esențiale cu suma totală de peste 100 mii dolari SUA.

Baza bună a infrastructurii informaționale, creată la început sub conducerea domnului I.Bolun, este o contribuție serioasă în dezvoltarea de mai departe în anii următori, ceea ce a permis ASEM să aibă astăzi una din cele mai dezvoltate infrastructuri informaționale universitare în Republica Moldova.

Din aprilie 2002 domnul Ion Bolun cu succes îndeplinește funcția de decan al Facultății „Cibernetica, statistică și informatică economică”. Și în această funcție dumnealui a confirmat încă odată capacitatea enormă de muncă, că poate îmbina cu succes activitatea didactică cu cea științifică și cea de administrare.

Gradul științific de doctor la specialitatea Ci-

bernetica tehnică și teoria informației (Institutul Politehnic din Kiev, 1979), de doctor habilitat în informatică (UTM, 1999) și titlul științifico-didactic de profesor universitar (2005), conferite domnului Ion Bolun, în mod adecvat reflectă potențialul de cercetător științific și pedagog talentat.

Pentru lucrările științifice ale domnului I.Bolun în domeniul informaticii este caracteristică **utilizarea pronunțată și dezvoltarea metodelor matematice pentru argumentarea rezultatelor teoretice și practice.**

Aria de cercetări științifice a dlui I.Bolun cuprinde, preponderent, aspectele aplicative de macrosinteză și valorificarea a resurselor rețelelor de calculatoare și problemele generale metodologice ale informatizării societății. Totodată, eficientizarea deciziilor în domeniile specificate a implicat folosirea, iar uneori și dezvoltarea, metodelor modelării matematice, a teoriei grafurilor, a cercetărilor operaționale, inclusiv a teoriei sistemelor de așteptare, a teoriei orarelor, a programării matematice, a planificării experimentelor și a analizei statistice. Tangențial, prof.univ. I.Bolun s-a preocupat și de dezvoltarea bazelor teoretice ale sistemelor de luare decizii multioptionale prin votare cu reprezentare proporțională.

De către dl I.Bolun **sunt dezvoltate mai multe rezultate cunoscute sau sunt formulate noi probleme și obținute soluții** analitice sau elaborați algoritmi eficienți de soluționare numerică a acestora. Astfel, rezultatele lui A.Kauffmann și R.Cruon pentru sisteme de așteptare din două unități (servoare) de tip diferit cu fir de așteptare suplimentar pentru servorul prioritar sunt dezvoltate pentru cazul unui număr arbitrar de servoare prioritare. Folosind principiul divizării aproape complete al lui A.Brandwain, este propusă o metodă de reprezentare a rețelelor de așteptare prin rețele quasi echivalente de dimensiuni mai mici și sunt obținute expresiile analitice pentru caracteristicile unor asemenea rețele. În baza abordării generale a lui N.K.Jaiswal și a legii păstrării lui L.Kleinrock, sunt obținute expresii analitice de determinare a caracteristicilor sistemelor de așteptare monoservor cu o sursă finită și mai multe surse infinite de cereri și priorități în deservire, extinzând rezultatele cunoscute în domeniu.

Sunt îmbunătățite considerabil rezultatele cunoscute de rezolvare a problemelor de ordonare optimă sau quasi optimă a lucrărilor în sisteme secvențiale cu mai multe unități de prelucrare (strunguri). De exemplu, pentru problema $M'n$ Bellman-Johnson (M strunguri și n lucrări), sunt obținute mai multe reguli de ordonare parțială a lucrărilor; este propusă, de asemenea, metoda „ferestrei glisante” și elaborat algoritmul soluționării quasi optime a acesteia. Pentru cazuri particulare ale problemei $4'n$ Bellman-Johnson, este obținută condiția suficientă, ca ordonarea optimă a lucrărilor să fie aceeași la toate unitățile de prelucrare și, de asemenea, o condiție la satisfacerea căreia problema se reduce la cea $2'n$. Pentru cazuri particulare ale problemei $3'n$ Bellman-Johnson, sunt elaborate reguli simple de ordonare optimă a lucrărilor – reguli care acoperă o multitudine de variante mult mai largă, decât regula Johnson cu aceeași destinație. Analiza comparativă a 8 algoritmi euristici de rezolvare a problemei $M'n$ Bellman-Johnson a confirmat că

algoritmii elaborați de dl I.Bolun sunt mai eficienți, decât cel Johnson și alți algoritmi cunoscuți.

Este formulată și obținută soluția analitică a problemei de amplasare a servoarelor unei rețele de așteptare simpliste, utilizatorii căreia sunt dislocați uniform pe un teritoriu plan dat, urmărindu-se minimizarea așteptării matematice a eforturilor sumare cu accesul utilizatorilor la resursele servoarelor rețelei. A fost elaborată metoda, alcătuită produse program și determinate experimental caracteristicile a 10 canale de transfer date tip, construite în cadrul Rețelei telefonice publice a republicii (RTPM). În baza rezultatelor obținute, au fost elaborate recomandări de folosire a canalelor de comunicație ale RTPM pentru transferuri de date. De menționat că mijloacele informatice aferente au fost solicitate și de Universitatea din Voronej (Rusia).

Folosind modelele matematice ale sistemelor de așteptare relevante (inclusiv cele menționate mai sus), este elaborată metoda și sunt formulate mai multe probleme de analiză și macrosinteză a clusterelor de calculatoare, din care pentru: a) configurarea fizică a clusterelor, fie și neomogene; b) distribuirea fluxurilor de cereri ale utilizatorilor între calculatoare ș.a. Sunt obținute expresii analitice sau elaborați algoritmi implementați în produse program de rezolvare a acestor probleme. A fost elaborat ansamblul de algoritmi de macrosinteză a rețelelor de calculatoare regionale. Calculele efectuate au confirmat oportunitatea diferențierii cererilor utilizatorilor și a introducerii clusterelor de nivel unu în structura topologico-funcțională a rețelelor regionale.

A fost identificată similitudinea și sunt determinate condițiile, în care folosirea indicatorilor de eficiență economică: Cheltuieli totale cu proprietatea (propus de Bill Kirwin în 1987) și Cheltuieli echivalente anuale (propus de T.S. Hachaturov în 1958) – conduc la soluții diferite, elucidând particularitățile folosirii acestora la compararea alternativelor de soluții. Au fost elaborate și cercetate modelele de funcționare a rețelelor xEthernet. În baza unor calcule concrete folosind modelele elaborate, este combătută părerea că fragmentarea, prin introducerea de comutatoare, permite implicit îmbunătățirea caracteristicilor de performanță ale rețelelor locale de o așa tehnologie.

Aparte este cazul de menționat dezvoltarea considerabilă a bazelor teoretice ale sistemelor de luare decizii multioptionale prin votare cu reprezentare proporțională. În domeniu au fost determinate condițiile, în care metoda Sainte-Laguë poate favoriza doar coalițiile mari sau doar coalițiile mici sau nu favorizează nici o coaliție, fiind combătută părerea cunoscută că metoda Sainte-Laguë „nu defavorizează unitățile mici”. A fost demonstrat că, din cei doisprezece indici de apreciere a disproporționalității larg folosiți, sunt suficienți doar trei, ceilalți conducând la aceleași soluții ca și unul din acești trei. A fost elaborat un algoritm generalizat, care înlocuiește, simplifică și îmbunătățește considerabil metodele Sainte-Laguë și d'Hondt privind volumul de calcule necesare. A fost formalizată noțiunea de monotonie a regulilor „voturi-decizie”, care acoperă și cele trei paradouri – Alabama, al Noului stat și al Populației, caracteristice folosirii metodei Hamilton. A fost propusă o nouă regulă „voturi-decizie” monotonă și este demonstrat că aceasta depășește metodele monotone cunoscute (Jefferson, D'Hondt, Webster, Sainte-Laguë ș.a.), satisfăcând, totodată, și cerința certă privind încadrarea soluției în intervalul dintre „cota de jos” și „cea de sus” – cerință care nu se satisface de metodele monotone cunoscute, inclusiv de cea Huntington-Hill folosită în SUA.

Prof.univ. I.Bolun a participat la elaborarea documentelor metodologice, strategice și normative de edificare a societății informaționale; argumentarea setului de indicatori de evaluare a stării informatizării societății; caracterizarea stării informatizării societății și elaborarea de recomandări aferente; formarea portofoliului de proiecte pentru informatizarea societății; estimarea impactului sectorului TIC asupra creșterii economice cu diferențiere pe activități economice; elaborarea de proiecte privind obiecte concrete ale societății informaționale.

Rezultatele cercetărilor au fost publicate în 206 lucrări științifice și științifico-didactice cu un volum total de peste 500 c.a., inclusiv 2 monografii, 5 manuale, 6 tutoriale și 16 broșuri, și au fost comunicate la conferințe de specialitate în Moldova, Rusia, România, Ucraina, Bielarusi, Estonia și Uzbekistan. Trei produse program au fost înregistrate în Fondul de Algoritmi și Programe al fostei URSS.

Metodologia, modelele, algoritmii, produsele program și metodicele elaborate implementate în mare parte în practică, inclusiv la proiectarea/crearea unor centre de calcul, sisteme informatice, sisteme de transfer date și rețele de calculatoare în R.Moldova, iar în unele cazuri și în afara hotarelor acesteia, cu efecte economice considerabile. Ele au stat la baza a 41 de proiecte și rapoarte privind teme de cercetare științifică cu finanțare de la bugetul de stat al RSSM sau cel al fostei URSS și, de asemenea, a mai multor proiecte în perioada de după 1990. În majoritatea din aceste lucrări, prof. univ. I.Bolun a fost în calitate de conducător. Ele au fost aplicate, de exemplu, la proiectarea Sistemului Informatic Național, Sistemului Informatic pentru Planificare al Comitetului de Stat de Planificare, Sistemului Informatic al Instituțiilor Conducerii de Vârf a RSSM, Sistemului Informatic al Universității de Stat din Chișinău, Sistemului Informatic al Academiei de Studii Economice din Moldova ș.a.

Rezultatele cercetărilor dlui I.Bolun au fost folosite la elaborarea unor **acte normative și documente strategice** de dezvoltare economico-socială a R.Moldova, inclusiv: Legea Republicii Moldova „Privind comerțul electronic” nr. 284-XV din 22.07.2004; Strategia de dezvoltare a sectorului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor pe anii 2012-2015; Lista indicatorilor de evaluare și monitorizare a e-dezvoltării în Republica Moldova; Strategia Națională de edificare a societății informaționale „Moldova electronică”; Strategia de dezvoltare economică a Republicii Moldova pe termen mediu” (până la anul 2005); Concepția (1990, 1992) și Proiectul Director de Informatizare a Republicii Moldova (1991, 1993) ș.a.

Prof.univ. I.Bolun participă activ la **pregătirea cadrelor de înaltă calificare**. Sub îndrumarea sa au susținut tezele de doctor în științe șase specialiști; este conducător științific al trei doctoranzi. Sunt înalt apreciate și larg solicitate manualele dlui I.Bolun, îndeosebi cel „Bazele informaticii aplicate”.

Este membru al colegiilor de redacție la 6 reviste din Moldova și România. A participat la organizarea mai multor conferințe și simpozioane, inclusiv Președinte al Comitetului de Program al două conferințe științifico-practice cu participare internațională: „Utilizare rețele informatice”, Chișinău, ianuarie 1997 și „Afaceri electronice”, Chișinău, 18-19 octombrie 2001.

A activat sau activează în calitate de: membru al Comitetului pentru Premiile de stat ale R.Moldova în domeniul Științei și Tehnicii (1989), al Comisiei de Expertiză, domeniul „Informatică” a Guvernului R.Moldova (2000-2003), al Comisiei de expertiză în electronică și tehnica de calcul a Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare (din 2003), al Comisiei de Expertiză (domeniul „Informatică”) a Consiliului Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică (2005-2009); președinte al Consiliului științific specializat DH 31.05.13.13 din cadrul Universității Tehnice a Moldovei; președinte al Comisiei specializate de evaluare pe profilul de cercetare „Electronica, informatica și comunicații” a Universității Tehnice a Moldovei (2012); Vicepreședinte al Programului de stat „Elaborarea suportului științific și tehnologic al Societății informaționale în Republica Moldova (2005-2009).

Completând schița portretului profesorului I.Bolun, trebuie să menționăm și calitățile personale ale dumnealui: integritatea, puritatea morală, verticalitatea, simțul profund de responsabilitate în toate activitățile sale, exigența înaltă față de sine. Fiind foarte principal, recunoaște și necesitatea compromisurilor raționale în situații complexe. Toate acestea îi asigură profesorului I.Bolun o autoritate binemeritată între profesori și studenți.

Astfel, având în vedere realizările impresionante în toate domeniile de activitate profesională (științifică, pedagogică și practică) atât în informatică, cât și în matematică, precum și potențialul creativ și capacitatea de învidiat de muncă a profesorului și savantului I. Bolun, putem fi convinși că dumnealui este o candidatură foarte destoinică pentru titlul de membru corespondent al AȘM la specialitatea „Matematica și informatica” și, în caz de alegere la postul respectiv, va fi și mai eficient și util cauzei edificării societății informaționale în Republica Moldova.

Ilie COSTAȘ,
Doctor habilitat în informatică,
profesor universitar,
șef catedră Cibernetică și Informatică
Economică, ASEM

„Cantabile” a reprezentat cu succes ASEM la festivalul „A ruginit frunza din vii”

În perioada 3-7 octombrie curent, la Chișinău a fost organizată ediția a V-a a Festivalul Internațional de Muzică Corală „A ruginit frunza din vii”, care încearcă să devină un simbol al dezvoltării acestui domeniu în țara noastră.

În cadrul evenimentului și-au etalat calitățile vocale colective din Georgia, Ucraina, Letonia, Ungaria, peste 300 de interpreți din Republica Moldova. Misiunea de bază a acestui proiect este de a dezvolta arta corală la nivel național și de a promova această muzică în întreaga lume. Deschiderea festivalului a avut loc la Biserica Romano-Catolică. A doua zi festivalul a continuat la hotelul „Codru”, iar gala de închidere a avut loc la Sala cu Orgă.

Dezvoltat din ideea doamnei Elena Marian, președintele Asociației Muzical-Corală, deja de 5 ani festivalul creează o tradiție, aducând la Chișinău un lux al vieții culturale – muzica corală. Muzica apreciată în întreaga lume prin stilul democratic, orice persoană, de la cea mai fragedă vârstă fiind încurajată să cânte în cor. Cel mai desăvârșit cântat și cel mai eficient instrument în educația estetică a națiunii.

S-ar părea un domeniu destul de îndepărtat de profilul Academiei de Studii Economice din Moldova, însă nu este deloc așa. Față de acest eveniment avem

o prestație dublă, pe lângă faptul că Elena Marian este dirijor și întemeietor al corului de fete ASEM „Cantabile”, acest colectiv nu a lipsit de pe scena festivalului, ba chiar mai mult, a avut o evoluare apreciată cu strigăte de „Bravo” din partea spectatorilor, prin vocile sale au trezit fiori și au încântat auzul.

Evoluția acestui colectiv este de apreciat, în primul rând pentru că au avut curajul să ajungă aici, un centru de interes deloc specific pentru tinerii secolului XXI, apoi pentru faptul că ne reprezintă academia atât de frumos. Căci o instituție de învățământ este mai mult decât seminar și cursuri. Educația este un univers mult mai larg decât economia și de aceea le spun „Bravo” și „Mulțumesc” de mii de ori. Într-un alt mediu, la Sala cu Orgă, lângă o doamnă înaintată în vârstă care știe ce e arta, m-am simțit mândră când am auzit numele instituției în care învăț, ca să pot să redau aici, recunoscătoare dirijorului care face totul cu dăruire de sine, dragoste și speranță.

Cristina RUSSU

Ediția a X-a

Atenție, CONCURS !!!

Cel mai bun student al ASEM – 2012

Ai note foarte bune la învățătură? Ai participat la mai multe concursuri, simpozioane și conferințe? Ai scris articole în ziare și reviste?

Atunci, Concursul „Cel mai bun student al ASEM – 2012” e pentru tine!

La concurs sunt invitați să participe toți studenții ASEM (inclusiv masteranzii), cu excepția studenților din anul întâi.

Concurenții trebuie să pregătească un **dosar** ce va conține:

1. Formular de participare la concurs (descarcă pe www.ase.md)
2. Scrisoare de recomandare din partea unui profesor care cunoaște activitatea academică și cea extracurriculară a concurentului.
3. Curriculum Vitae.
4. Certificat academic din anul de studii precedent (ambele semestre), vizat de către decanatul facultății, cu indicarea notei medii pe fiecare semestru.
5. Certificat academic – masteranzi (ambele semestre), vizat de către decanatul facultății, cu indicarea notei medii pe fiecare semestru; copia xerox a diplomei de licență – pentru masteranzii anului I.
6. Copii ale diplomelor obținute la diverse concursuri, training-uri, conferințe, simpozioane etc.
7. Copii ale articolelor științifice sau/și publicistice.
8. Copie de pe buletinul de identitate, inclusiv de pe fișa de însoțire.

Mărimea premiilor va fi după cum urmează:

Premiul Mare – o persoană – 2 500 lei

Premiul I – 2 persoane – câte 2000 lei

Premiul II – 3 persoane – câte 1500 lei

Premiul III – 4 persoane – câte 1000 lei.

Dosarele participanților sunt recepționate de către Serviciul Relații cu Publicul al ASEM (oficiul 101, bloc. A), până la 05 noiembrie 2012. Festivitatea de decernare a premiilor va avea loc vineri, 16 noiembrie 2012.

NU UITA: CÂȘTIGĂ NUMAI CEL CARE PARTICIPĂ!

corul ASEM - „Cantabile”

Dacă ai voce:

- Voce
- Dorință
- Rafinament

Repetitiile au loc:
Luni, Miercuri, Vineri
ora 18.00, AULĂ

Senatul Studentesc
Academia de Studii Economice din Moldova

telefon: 069 453327

AVIZ

Sub egida Federației Moldovenească de Fotbal și catedrei de sport al ASEM se creează
ECHIPA FEMININĂ DE FOTBAL - ASEM.

Tel. de contact al catedrei : 291-381

Colectivul catedrei de Cibernetică și Informatică Economică exprimă, cu tristețe și sentimente de profundă compasiune, condoleanțe lectorului superior universitar, dr. Victor Andronatiev, în legătură cu trecerea în lumea celor drepti a mamei sale,

Nina ANDRONATIEV.

Dumnezeu s-o odihnească în pace.